

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Casvum Conscientiæ

Continens Praxim exactissimam De Censvris Ecclesiasticis, Aliisque
Poenis, & Canonicis impedimentis, in Septem Libros distributus ...

Sayer, Gregory

Venetiis, 1627

viiij. De duratione suspensionis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13883

Hic autem interdictus. Henriquez lib. 13. de excomm. & ſuſp. c. 32. §. 2. Quod intelligitur, niſi penituerit inter ea, vt habet tex. c. is cui. ſi enim penituerit, poterit intra eam ſepeliri, vbi Io. Andr. Franc. Coſta. & DD. communiter docent, & eos ſecutus Couat, vbi ſupra, poſſe in articulo mortis interdictum hoc remitti a quocunque Sacerdote, arg. c. ſin. de ſepult. & ſufficere quod quis deceſſerit cum ſignis contritionis, & penitentiae, vt non obſtante interdicto ſepeliri poſſit in Eccleſia, abſque alia ſolemni interdicti reuocatione, aut relaxatione; quamuis vt Ioan. Andr. & Steph. Coſta in d. c. is cui, notant, etiam ſi ſigna contritionis poſt mortem apparerent, requiritur tamen ſententiae huius abſolutio poſt mortem, arg. c. A nobis, 2. de ſent. excomm. Nota tamen, quod ſi taliter ſuſpenſus etiam impenitens in Eccleſia ſepeliretur, Eccleſia tamen non propterea polluitur, vt ſuo loco dicitur. Et de varijs modis ſuſpenſionis haec tenus dictum ſit.

De duratione Suſpenſionis

Cap. VIII,

S V M M A R I V M.

- 1 Suſpenſionis modi varij ſunt, & quinam, & quot.
- 2 Suſpenſio per meſem lata eodem die, & momento incipit quo fertur.
- 3 Annus, meſis, & hebdomada quo tempore ordinario inchoari ſoleant.
- 4 Meſis, ſi capio iam meſe, quis per meſem ſuſpendatur, qualiter numerari debeat.
- 5 Annus, a ſignato die quo lata eſt ſententia numeratur, ubi quis per annum ſuſpenſus ſit.
- 6 Suſpenſus per duos, aut tres meſes, & illis nondum elapſis in aliam ſuſpenſionem duorum, vel trium meſium incidens, quamdiu ſuſpenſus cenſetur.
- 7 Suſpenſus per annum, aut meſem, ſi eo tempore interueniat biſſextus dies, an ille dies etiam tanquam diſtinctus computandus ſit.
- 8 Annus biſſextus quare ſic appellatus.
- 9 In biſſexto biduum, quaſi pro vno die computatur.
- 10 Temporis numeratio duobus modis fieri poteſt ſecundum iuriſperitos, & quinam illi ſint.
- 11 Dies biſſextilis aliter in materia fauorabili, quam in odioſa, an computandus.
- 12 Dies biſſextilis ſemper pro die diſtincto computari debet.
- 13 Suſpenſio ad certum & determinatum tempus lata, elapſo tempore ceſſat.
- 14 Suſpenſio [donec quis ſatisfaciat] lata, facta ſatisfactione ſtatim ceſſat, nec aliam requirit abſolutionem, ſed ſolum iudicis declarationem.
- 15 Suſpenſus [donec ſatisfaciat] poſt factam ſatisfactionem ante iudicis declarationem celebrans non eſt irregularis.
- 16 Suſpenſio [donec peniteat] vera cenſura eſt, & transgreſſori irregularitatem inducit.
- 17 Suſpenſio ad indeterminatum tempus lata tamdiu durat quamdiu ſuſpendenti placuerit.
- 18 Suſpenſio ſimpliciter abſque vlla temporis mentione lata, tamdiu durat, quouſque ab habente facultatem relaxetur.
- 19 **Q**uemadmodum in ſuperioribus dictum eſt, ſuſpenſio varijs modis ferri poteſt; ita etiam in ordine ad tempus, tum a iure, tum ab homine, his praesertim quinque modis fieri conſuevit.
 - Primo quidem ad aliquod certum, & determinatum

tempus; vt ex empli gratia, per meſem, vt in c. factio, de ſentent. excomm. per duos, aut tres meſes, ca. 1. de Cl. venatore, & c. praeterea, de Cleric. percuſſore. Per ſex meſes, Clem. 2. de vita, & honeſt. Cleric. & Extra. Cum ad ſanctam, §. ceterum, de ſentent. excomm. Per duos annos, capit. Praeſentium, de clerico percuff. & Clement. 1. §. ſi quis autem, de ſtatu monach. Per tres annos ca. 2. §. ſi tractus, de reb. Eccleſ. non alien. lib. 6. Clem. 1. §. penult. de haeret. Clem. 2. de penis & capit. cum in cunctis, §. finali, de elect.

Secundo fertur ad tempus aliquod indeterminatum, pendens ex voluntate ipſius ſuſpenſi, vſque ad aliquem actum faciendum ab ipſo ſuſpenſo, vt quouſque penitent arg. cap. Oſius, de elect. quouſque ſauſfaciat, cap. exigit, de cenſib. lib. 6. quouſque ordinetur, arg. Clem. Vt ij, qui de atat. & qualitat.

Tertio ferri poteſt ad tempus indeterminatum pendens ex voluntate alterius, vt proprij Epilcopi qualis ſuſpenſio habetur in Conc. Trident. ſeſſ. 23. de reform. c. 8. & etiam in c. tam literis, de teſtib. & in cap. dilectus, de temp. ordin. vbi ad arbitrium Papae fertur ſuſpenſio ſub hac forma: *nec creetur indulgentiam, ſeu gratiam noſtram obtinere, vel Donec de illo aliter diſpoſuerimus*, vt in cap. literas, de temp. ordin. vel quouſque indulgentiam valeat promereri, vt in c. Nihil, de elect.

Quarto fertur ſimpliciter abſque vlla temporis facta mentione, cap. 2. de ſolution. & cap. 2. de offic. iudic. deleg. lib. 6.

Quinto fertur cum excluſione temporis, vt quando fertur in perpetuum, ſeu quod idem eſt, ſine ſpe veniae, aut diſpenſationis, vt in c. 1. §. ſina. de elect. lib. 6. & c. 1. de temp. ordin. lib. 6. de quibus omnibus in frequentibus breuiter agendum eſt.

Quoad primum, ſi ſuſpenſio feratur per meſem, vt meſes, quamuis nonnulli, quoad tempus quo incipere deberet ſuſpenſio, dubitarunt, exiſtimantes non incipere die quo lata eſt, ſed coſequenti proximae, eo quod dies termini non numeratur in termino, argum. cap. 1. & ibi gloſ. in verbo proponitur, de reſtit. ſpoliat. libro 6. & laſon in l. 1. num. 20. ff. ſi quis cau. Communior tamen & recepta ſententia eſt, eodem die & momento incipere, quo lata eſt, argum. eorum, quae habentur in cap. Anteriorum, & ibi gloſ. in verbo dierum, & verbo a recitatione, 2. quaeſtio. 6. & glo. in cap. prouida, in verbo annum continuum, & addit ibi, de elect. lib. 6. & glo. in cap. 1. in verbo proponitur, in ſine, de reſtit. ſpoliat. & facit cap. ſtatutum, de pecc. lib. 6. & cap. Biduum, 2. quaſtio. 6. & cap. cupientes, §. ceterum, verſ. Ex tunc inchoandum, de elect. lib. 6. Bald. in l. 1. ff. ſi quis cau. Vgolin. Tab. 4. cap. 15. num. 2. cuius ratio eſt: quod cenſura Eccleſiaſtica ſecum executionem fertur, vt habetur in cap. paſtoralis, §. verum, de appell. & prima de ſuſpenſio, quae cenſura Eccleſiaſtica eſt, ſtatim obligabit. vnde, quod initio dictum eſt, ſolum locum habebunt ijs, quae ſecum executionem non trahunt.

Pari ratione de meſe, & anno dicendum eſt, vbi tantum annorandum eſt, quod licet annus ordinario tempore inchoari ſoleat Kalendis Ianuarij, & Meſis primo eiusdem meſis die; hebdomada vero die Domini: Quia tamen neceſſum ſapius eſt, vt alio tempore haec omnia inchoari debeant, vt exempli gratia, ſi quis anno, aut meſe capiti delictum commiſit, ob quod per annum, aut meſem ab homine, vel a iure ſuſpendatur, non ſtatim, ac Index, & non voluit, hic ſuſpenderetur, ſi initium anni, vel meſis certum expectanda eſſent, ideo factum eſt, vt & annus, & meſis, & hebdomada in huiusmodi caſibus quocunque temporis momento inchoentur, ex Bald. in l. de diuſione, num. 1. & Alex. num. 2. & laſon num. 7. ff. ſolut. maritum, qui annus, meſis, atque hebdomada, eo quod, vt res emittens poſtulat, extraordinario tempore inchoantur, vt poſt alios Vgol. Tab. 4. c. 15. §. 3. tradidit.

Diſſentiant tamē inter ſe DD. qualiter numerari debeat meſis, ſi capto iam meſe quis in cenſuram incidat, & quot dies pro meſe computari debeant. In qua re aliqui triginta & vnum dies; alij viginſi & octo dies, pro meſe

se quolibet numerari volunt, quorum auctores numerantur a Baldo, in l. eos, §. si autem, num. 9. de appellat. & Philipp. Franc. in cap. Quam sit, §. electus, & Gemini. ibi, num. 2. & glo. ibidem, in verbo, Mensis, & Addit. ibi, de elect. libro 6. Ceterum, his omissis, communior, & receptior opinio est, quod in huiusmodi casibus computari debeat mensis ex communi opinione, & populari modo computandi, scilicet a die signato illius mensis in quo lata est suspensio, ut verbi gratia, a primo, secundo, vel tertio, usque ad eundem in ordine diem mensis sequentis. Hinc fit, ut mensis iste aliquando maior sit, aliquando minor, ita glo. in cap. Quam sit, in verbo Mensis, & Ioann. Monach. num. 5. & Ioan. Andr. de elect. lib. 6. Guil. de monte Lauduno, in Extrauag. Suscepti regiminis, num. 31. Ne Sede vacante, Alexand. lib. 3. consil. 42. num. 13. & lib. 5. consil. 114. num. 4. Vgolin. Tab. 4. cap. 15. §. 3. si ergo exempli gratia, decimo Maii die per mensis quis suspensus est, decimo Iunii die suspensio hanc terminabitur, qui tamen vltimus dies completus esse debet, nec sufficit, quod incipit sit, ex Vgolin. vbi supra, §. post Dyn. Rayn. Bald. Petr. Cyn. & Alexand. quos refert, & sequitur Iason. in l. si cui legetur, numer. 13. ff. de leg. 1. & Archid. in cap. si annum, de iudic. li. 6. De hac re legi possunt, quae tradit Nau. tom. 1. conf. 6. de eta, & qual. ordin. & laius conf. 18. de praben.

Item etiam dicendum est de computatione anni, ut numeretur a signato die mensis huius anni in quo lata est sententia, usque ad eundem in ordine diem eiusdem mensis anni sequentis.

Dubium tamen est, An si quis per duos, aut tres menses suspensus sit, & illis nondum elapsis incidat in aliam suspensionem duorum, vel trium mensium, aut maioris, vel minoris temporis, quando huius secundae suspensionis tempus currere incipiat? In hac re nonnulli quos refert Zabari. in Clem. 2. de Magistr. existimant suspensionem secundam non incipere statim post commissum delictum, sed tunc, cum suspensionis primae tempus elapsum sit, ut sic iterato delicto etiam pena iteretur, arg. l. quicumque, C. de seru. fugit. & quia alias vnum ex delictis aliquando non puniretur, maxime, si prima suspensio hodie, & secunda, die sequenti inciperet, cum tamen delicta inulta esse non debeant, arg. c. 1. de penis, iunct. gl. & l. ita vulneratus, ff. ad leg. Aquil.

Communis tamen sententia est, ut ait glo. in Clement. 2. in verb. sequentes, de Magistr. & Zabari. ibidem, in verbo, Si quis, num. 2. vers. Secundo quarto, & Imola ibi, num. 13. posterioris suspensionis tempus statim post commissum delictum incipere facit, d. l. ita vulneratus, ff. ad leg. Aquil. & l. Senatus, in fine, ff. ad Turpil. & Ioan. Andr. quae refert, & cum distinctione sequitur Panormit. in cap. cum in cunctis, §. si a. nu. 7. de elect. in prima parte distinctionis, & Vgolin. Tab. 4. cap. 15. §. 2. Ratio est, quia nisi is, qui censuram fert, explicet nolle se, ut tempus secundae suspensionis currat, durante tempore suspensionis primae, (in quo casu certum est tempus posterioris, non nisi finito tempore primae suspensionis currere, cum hoc a suspendentis voluntate dependeat, arg. cap. cum voluntate, de sentent. excomm. & l. non omnis, ff. si cert. petat. in quo casu vera est prima opinio) Ieo ipso, quod censura omnis secum executionem trahat, ut dicitur in cap. pastoralis, §. verum, de appellat. suspensio haec secunda, statim post secundam transgressionem inchoatur. Nec hoc mirum esse debet; quandoquidem, eodem tempore, eadem censura, siue excommunicationis, siue suspensionis, aut interdicti quis ligari poterit, & ita sicut delictum, sic quoque poena iteratur, quae suspensio secunda facit, ut licet postea a priori suspensione absoluat, adhuc tamen secunda coniungitur, arg. cum pro causa, de sent. excomm.

Difficilis maior est inter DD. An si quis per annum, aut mensis suspensus sit, & eo tempore interueniat bissextus, dies ille intercalaris in suspensione numerari debeat, tanquam dies distinctus nec ne? & consequenter an suspensio celebrare possit in die finis anni, quando suspensus esset per annum, aut in illo die intercalari, quando suspensus esset per mensis, & dies ille vltimus esset mensis, pro quo re breuiter annotandum est ex glo. in ca. Quasi-

uit, in verbo, Qui duo, de verb. signific. Syluest. & Taberna, in verbo, Bissexus. Dur. Ration. diuino, offic. lib. 8. c. 3. & alij, annum esse spatium, quo Sol suum cursum conficit, quem 365. diebus, & sex fere horis peragit, & dicitur fere, propter quaedam momenta, quae adduntur ad ipsas sex horas; Quae sex horae de quarto in quartum annum, sine computatione aliqua reseruantur, & faciunt in quatuor annis vltra praefatum numerum 365. dierum 24. horas, quae coadunatae faciunt vnum diem naturalem, qui super abundat omni quarto anno, qui dies dicitur dies intercalaris, seu bissextus; Intercalaris quidem, quia interseritur, seu intercalatur illi mensi, scilicet mensi Februarii tanquam breuiori post dies 23. Bissextilis autem, eo quod bis sedetur & statur in vna litera Calendarij, hoc est, bis pronunciamus illo anno sexto Calendarij, hoc est, bis pronunciamus numerari debeat, tanquam dies distinctus, nec ne, ita, ut liceat eo die celebrare, nec ne, in qua re variatae sunt DD. opiniones.

Prima est glo. in cap. 2. in verbo Anno, distinct. 55. & in cap. Quasiuit, §. fin. in verbo, Qui duo, de verb. signific. dicens, annum in huiusmodi rebus, semper computandum esse numero 365. dierum, & consequenter in bissexto licite celebrari posse vltimo die anni, vel mensis. Quod probat primo a simili: Quia libertas promissa seruienti per annum acquiritur hoc ipso quod quis seruit per dies 365. ut habetur in l. cum haeres, §. Stichus si haeredi, ff. de statu liber. Secundo probat ratione: quia saltem in penis non est facienda ampla interpretatio, arg. c. pena, de penit. distinct. 1. & c. odia, & cap. in penis, de reg. iur. lib. 6. Suspensio vero pena est, non ergo computare debemus annum, ut contineat vnum diem amplius. Contra hanc tamen videtur esse textus d. ca. Quasiuit, §. sua, de verb. signific. vbi simpliciter dicitur, in bissexto biduum, quasi pro vno die reputari, & in l. cum bissextus, ff. eod. & in l. 3. ff. de minorib. §. minore, vbi dicitur, diem intercalarem cum praecedenti numerari.

Secunda est glosse iuris civilis, in l. 2. ff. de diuersis, & temporal. praescript. & Hugonis, quae etiam placet ibi Batt. & in d. l. cum bissextus, ff. de verb. signific. ut refert Panormitanus in cap. Quasiuit, num. 4. de verb. signific. dicens, numerationem temporis fieri posse duobus modis, vno modo per species ipsius temporis, ita scilicet, ut terminus statuatur per numerum annorum, vel mensium, v. g. per annum biennium, per duos, aut tres menses; & sic dicitur diem intercalarem vna cum die praecedenti quasi pro vno die computari, nec esse diem distinctum, si bissextus tunc accidat, vnde totus annus vel mensis bissextilis compleri debet, ut quis a suspensione absoluat, & celebrare possit; Alio modo per individua temporis, ita scilicet ut terminus statuatur per numerum dierum, v. g. suspendo te per decem, aut viginti dies; & sic dies intercalaris computatur, ut dies distinctus a praecedenti, quia verè dies ille est dies distinctus, sicut quilibet alius dies anni, vel mensis; Vnde si vel decem, vel viginti dies abierint, verè absolutus

A D D I T I O.

* Adde. Notabilis est haec decisio, & quae saepe in praxi solet euenire, & ideo semper est memoria commendanda. Huic autem quaestioni affinis est & alia, de qua Suar. to. 5. disput. 29. sect. p. vers. Sexta dubitatio: nempe quid dicendum, si quis reus non seruaret tempus integrum suspensionis, a iure assignatum ob culpam, ex qua iam fuit damnatus, sed illa tantum per aliquot menses seruata, impatienter illius penitentiae violat eam suspensionem, ministrando ut prius in ordine, teneatur iterum inchoare illam tanquam si nunquam ipsam antea seruasset; & dicendum esset negatiue: pro quo & facit ratio illa communis, quod in odiosis non solet fieri cumulatatio temporis, vel quantitarum, de qua re Ant. Nald. in Quasi. Pract. verbo, Tempus, in princ. & verbo, Quantitas, iudem in princ.

tus est a suspensione, etiam si dies bissextilis non esset.

11 *Tertia est Panorm. in d. cap. Quæsit, num. 4. de verb. signific. dicentis; Quod aut terminus statuitur per numerum dierum, puta, quod feruat, vel iter suspensus per quadraginta dies, & tunc tam in favorabilibus, quam in odiofis dies bissextilis pro distincto die a præcedenti computatur, ut dixit glossa in secunda parte divisionis suæ, ut videtur colligi ex l. 2. ff. de diuersis, & temporal. præscript. Aut terminus statuitur per numerum annorum, aut mensium & tunc distinguendum est inter materias odiosas, & favorabiles, ut in odiofis dies intercalaris numeretur tanquam distinctus a præcedenti, sicut verè est dies distinctus, quo modo locum habebit in ista materia suspensionis, quæ est penalis, & in materia feruitutis, de qua in d. l. cum hæres, §. Stichus, ff. de statu liber. & notat gloss. in cap. si propter, in verbo, primi anni, de Rescrip. lib. 6. & licet Bart. in expositione illius legis velit legem illam non loqui de anno bissextili, sed de anno communi, ut tamè Panorm. vbi supra notauit, hoc gratis dicitur a Bart. & diuinare videtur, quia lex illa simpliciter & absolute loquitur, & consequenter vniuersaliter determinat annum 365. diebus in feruitute. In materia verò favorabili diem bissextilem cum præcedenti quasi vnum cum eo numerandum esse putat; arg. l. 3. ff. de minorib. §. minorem, & cum eo consentiunt Sylva & Tabiena, verbo Bissexus.*

12 *In hac igitur questione simpliciter dicendum puto, siue statuitur terminus per numerum annorum, & mensium; siue per numerum dierum, dies intercalaris non computandus erit tanquam vnus dies cum præcedenti, sed numerandus erit pro die distincto, quando quidem dies ille est vnus dies, sicut quilibet alius dies anni, & mensis, & hoc ratione illa, qua vitur gl. vbi supra, quia cum suspensio sit pena, restringi potius, quam ampliari debet, arg. ca. penæ, de penit. distinct. 1. & cap. odia, & cap. in penis, de reg. iur. lib. 5. vnde suspensus per annum, elapsis 365. diebus, aut per mensem Februarij, elapsis 28. diebus statim sine peccato, aut irregularitatis nota celebrare possit, etiã si bissextilis, seu intercalaris ille dies adhuc superstit, cū dies ille verè dies sit 366. anni, & 29. mensis; & sic expressè docent glo. in d. 2. dist. 35. & d. cap. Quæsit, vbi supra, & consentit Panorm. in materia odiosa, quos sequuntur Syluester, & Tabiena vbi supra, & idem Syluester in verbo, suspensio, quæst. 5. in fine, & expresse in hac materia irregularitatis id docet Angelica, in verbo Bissexus. Henricus lib. 13. de excommunic. & suspens. capit. 35. §. 2. Vgolin. de censur. Eccles. Tab. 4. cap. 15. §. 1. num. 3. & Bern. quem ipse Astenis in Summa, par. 2. lib. 7. tit. 16. art. 1. quæst. 17. refert & sequitur, & glo. in d. cap. Quæsit. Quoad loca verò citata, in quibus dicitur duos dies pro vno computari, intelligi debent, quantum ad terminum numerationis anni, seu mensis, ut annus anno, & mensis mensi connectatur, eo quod dies ille intercalaris est pars anni, vel mensis præcedens, & nullo modo numerari potest cum anno, vel mense futuro. Similiter responderi potest, iura illa locum habere quantum ad iudicia, non autem quantum ad cursum Solis, aut Lunæ, cum verè facta sit vna circulatio Solis, aut Lunæ; sicut etiam certum est, iura illa non habere locum quantum ad contractus, ut constat expressè in l. 2. ff. de diuersis, & temporal. præscript. Et denique dicendum est non habere locum in penalibus, ut ex dictis manifestum est.*

13 *Vltimo, circa hunc primum suspendendi modum annotandum est, suspensionem istam, ne momento quidem tempore durate post lapsum temporis constituiti, sed eo ipso quod elapsus est tempus, cessare, ex glo. in Clem. 1. in verbo Donec, de Decimis, & Innoc. in ca. cum bonæ, de ætat. & qual. ordin. Corona Confess. tit. de Suspensione, num. 8. & Iacobus de Grassijs, lib. 4. decis. cap. 25. num. 14. & Alphonsus Vivaldo, tit. de Suspen. num. 180. ante lapsum autem istius temporis, si lata sit a iure, non potest tolli, nisi a Summo Pontifice, eo quod diminuere tempus est in iure dispensare, ut latius infra dicemus, cum de absolute suspensionis agetur. Si verò lata sit ab homine, poterit ante lapsum temporis tolli ab eo, a quo posita est communiter,*

vel a superiori, aut ab eo, qui succedit in dignitate eius, licet enim reputatur eadem persona ex Nauar. in Manual. capit. 27. numer. 162. vers. Septimo dico, & Henricus lib. 13. de excommun. & susp. capit. 35. §. 2. de qua re infra agemus.

14 *Circa secundum modum suspendendi notandum est, suspensionem illam, quæ fit, donec satisfaciatur, etsi facta sit satisfactione statim cessare, nec aliam requiratur absolute, ut suo loco dicemus, declarationem tamen Iudicis super satisfactione facta requirit, sic glo. in Clem. 1. in verbo, nec, de decimis. Gemin. in capit. 2. in fine, de censib. lib. 4. Ripa, in cap. 1. num. 25. vers. sed tenenda, de indic. Tabiena, verbo irregularitas, 4. in princip. Corona Confess. vbi supra, & Iacobus de Grassijs loco proximè citato Vgolin. Tab. 4. cap. 4. §. 2. num. 5. maxime, vbi suspensus denunciatus fuerit; Quæ declaratio ad hoc inferuit, ut ne sceleratizetur populus, si celebrantem, & diuina faciente videtur, ut ueri esse possit contra aduersarium, si suspensus, ei obijceret, & ad hoc facit cap. 2. de purgat. Canon. & presbiter si a plebe 2. quæst. 5. Quibus ad id potest ex Felino, in cap. 1. num. 5. & 7. de iudic. etiam si huiusmodi suspensus celebraret ante declarationem iudicis, post factam tamen debitam satisfactionem, non efficitur irregularem, quæ suspensio hoc ipso tollitur, quod satisfactio facta sit, ut in decis declaratio ad tollendam suspensionem non requiritur, sed solum ut de satisfactione facta publicè constet. Et idem cum Felino tradit Dominicus ab eodè relatus, quæ etiam sequitur Vgolin. vbi supra, Tab. 4. c. 4. §. 2. nu. 4. quod quid Syluester loco inferius citando, & Tabiena, citatum irregularem esse dicant.*

16 *Dubium tamen est in hoc secundo modo, de illa suspensione; Donec peniteat; An ista suspensio sit vera censura ecclesiastica, & quæ irregularitatem transgressori inducat, an solum sit suspensio iuris diuini, quæ existens in peccato mortali a celebratione prohibetur? Prima opinio est Syluestri, in verbo irregularitas, quæst. 27. Tabiena, verbo irregularitas 4. in princip. & num. 5. vers. Quarto. Summa Maior. lib. 3. de irreg. cap. 19. num. 16. vers. Quinta declaratio post Specul. in tit. de dispensat. §. iuxta, vers. item quando dicitur, & vers. in suspensio autem distinguitur. Alphonsus Vivaldo, in suo Candelabro aureo, tit. de suspensione, num. 160. dicentium hanc esse suspensionem solum iuris diuini, vnde non efficitur quis contraueniendo irregularis. Quod probant ex conditione quam sibi habent nexam, quæ in solum Deum refertur, cui solum de penitentia nostra constare potest.*

Contrariam verò sententiam tenent Nauar. in Manual. cap. 25. num. 77. vers. Decimo quinto, & ca. 27. num. 154. vers. octauo dico, vbi asserit, veram esse censuram ecclesiasticam, & Iacobus de Grassijs, lib. 4. decisio, cap. 25. num. 12. & fauet Corona Confess. vbi supra, tit. de Suspen. numero 8. Idemque pluribus affirmat Couar. Clem. Si furiosus, par. 1. §. 1. nu. 5. de homicid. & probat Nauarrus, quia sub ista forma Donec peniteat, inuenitur in iure lata suspensio ab ingressu Ecclesiæ, ut in cap. si qui sunt, & ibi gloss. in verbo emendat, dist. 82. suspensio autem ab ingressu Ecclesiæ non est iuris diuini, sed iuris ecclesiastici, vnde concluditur, eum si taliter suspensus ante penitentiam celebrat extra Ecclesiam, non violare suam suspensionem, quæ est iuris ecclesiastici, violare tamè illam, quæ est iuris diuini. Ex quibus etiam sequitur, eum si ante penitentiam in Ecclesia celebrat, efficit irregularem, quia violans suspensio ab ingressu Ecclesiæ irregularis est, ut habetur in Cas. de sentent. excommunic. lib. 6. His addo, suspensio nec omnes in hoc secundo modo contentas, durare pro voluntate ipsius suspensius, non quod absolute suspensus sit quantumdiu sibi placeat; sed quod in eius potestate sit exercere vel per quem liberetur a suspensione, faciendo id quod in ipsa suspensione continetur, scilicet penitendo, vel aliam similem aetum faciundo.

17 *Circa Tertium modum nulla est difficultas. Cum enim suspensio relicta sit in voluntate alterius, scilicet Pœnitenti aut Prælati, tamdiu suspensus erit, quamdiu ipsi Pœnitenti aut Pontifici placebit. Illud tamen annotandum est, Prælatos pro sua meta voluntate non debere diuinas proce-*

de istam suspensionem, præsertim ex odio, ad assumendam vindictam, sed debere in hoc se prudenter gerere, tandiu hominem suspensum detinere, quamdiu ad eius correctionem expedire iudicauerint; quandoquidem censuræ non sunt Ecclesiæ gladius ad iniurias priuatas ulciscendas, sed solum *gladius medicinalis*, iuxta ea, quæ habentur in cap. cum medicinalis, de sentent. excommun. lib. 6. & nouissime Synodus Tridentina sess. 25. de reform. cap. 3. admonuit.

18. *Quoad Quartum, & quintum suspendendi modos, notandum solum est, suspensiones has tandiu durare, quousque ab habente facultatem relaxentur, nec alio modo tolli posse, quam per solutionem aut relaxationem. Different tamen hæc duæ, quod prior tota manet in latitudine suspensionis; posterior uero (ut supra diximus) non nihil de natura priuationis, seu depositionis participat; unde fit, ut posterior communiter non nisi per Sedem Apostolicam relaxari possit; & per hanc etiam difficile relaxatur, unde etiam consequens est, eam non nisi ex grauissima causa ferri debere, & ob eam tantum, quæ depositionem mereatur.*

De Appellationis effectu in hac materia suspensionis. Cap. IX.

S V M M A R I V M.

1. Appellatio tam ante, quam post sententiam suspensionis fieri potest.
2. Appellatio ante sententiam suspensionis facta, illam annullat, & inualem facit.
3. Appellationis natura est, ut ubi interposita fuerit, acta postea facta annullent.
4. Appellatio præcedens sententiam quibus in casibus sententiam sequentem non suspendat.
5. Appellatio frustratoria iudicis auctoritate non suspendit.
6. Appellationis remedium ad innocios saluandos a iure introductum est.
7. Appellatio post latam sententiam facta suspensionem ab officio, & ingressu Ecclesiæ non suspendit.
8. Suspensiones, quæ sunt de materia merè spirituali, per sequentem appellationem non suspenduntur.
9. Suspensio à beneficio per sequentem appellationem impeditur.
10. Beneficium non est quid merè spirituale.
11. Suspensio à Pontificalibus, an per sequentem appellationem impedita sit.
12. Suspensio, quoties dubium est an res sit spiritualis, necne, an per sequentem appellationem suspendatur.
13. Suspensio ab ingressu Ecclesiæ, & officijs diuinis, an aliquo casu per sequentem appellationem impeditur.
14. Appellatio sequens censuram, quæ effectum coniunctum habet, suspendere non potest.
15. Sententia semel suspensa, valide interponi potest appellatio, ita ut elapso termino suspensionis nulla sit sententia.

1. *Quoniam de appellatione nonnulla dicta sunt in materia excommunicationis, quæ etiam suspensioni accommodari possunt, ideo breuiter solum quid appellatio in ordine ad suspensionem operari possit, ostendendum erit; & quia appellatio hæc, aut ante sententiam suspensionis, aut post eam interponi potest, de utraque dicemus.*

2. *Primo igitur appellatio, quæ sententiæ suspensionis præcedit, communiter non tam ipsam suspensionem sequentem suspendit, quam illam annullat prorsus, & inualidat, argum. cap. Ad hæc quoniam, de appell. & cap. cum coniugat. de offic. deleg. cap. per tuas, de sentent. excommun.*

& cap. solet, tit. eod. lib. 6. & in cap. venerabilibus, eod. tit. & lib. Quibus in locis, licet sermo sit de excommunicatione tantum, idem tamē iudicium est de alijs censuris, arg. cap. Quærenti, de verb. signific. & expresse docent gloss. in cap. licet, in verbo, excommunicationis, de sentent. excommun. lib. 6. Panorm. in cap. Ad hæc quoniam, num. 1. de appella. Tabiena, verbo suspensio, num. 9. vers. 8. Angelica, in verbo suspensio 3. numero 10. Syluest. verbo, suspensio, quaestione 3. Vgolin. Tab. 1. cap. 2. §. 23. numero 9. Eadem enim ratio in his omnibus censuris est, quæ ratio ex intrinseca natura ipsius appellationis desumitur, cuius hæc natura est, ut ubi interposita fuerit, ita manus iudicis liget, a quo appellatur, ut in illa causa progredi non possit, & si progreditur, acta communiter pro infectis habentur, ex eo, quod appellatione huiusmodi iurisdictionis usus impeditur, atque suspenditur, ut dixit Romanus Pontifex in cap. si a Iudice, & ibi notat Gemin. num. 3. & ibidem etiam Franc. & DD. de appell. lib. 6. Dixi communiter, & non dixi semper, quia dantur aliqui casus, in quibus gesta post appellationem valida sunt, & consequenter appellatio præcedens sententiam sequentem non suspendit.

4. *Unus est, quando conceditur iudici, vel in iure, vel ex speciali mandato principis, ut in causa progrediatur postposita appellatione, ut in Concil. Trident. sess. 23. de reform. c. 18. vers. Deinde, & sess. 25. de regular. c. 13. & sess. 24. de reform. cap. 10. & alibi sæpè, id quod latius tradunt Felin. in cap. intelleximus, de iudic. num. 18. & in cap. significauerunt, num. 19. de except. & Vgolin. de cens. Eccle. Tab. 2. cap. 16. §. 7. num. 3. Et licet ista Clausula, omni appellatione remota vel Appellatione remota, vel cum negatione audientia, & alia similes non sint semper talis efficaciam, ut omnino prohibeant appellare, neque ut gesta post appellationem semper sint valida, istud tamen saltem operantur, ut sententia post appellationem prolata, non sit omnino ipso iure nulla, sed potius annullanda; unde quousque declaretur, sententiæ & censuræ standum est. Vbi tamen notandum est, quod cum Clausula hæc Appellatione remota ab inferiore ipso Principe addi non possit, argum. eorum, quæ dixit gloss. in cap. fin. in verbo Figura, de hæret. lib. 6. & inquit Salicet. & Imola, relati a Felino in cap. significauerunt, num. 20. de excep. ideo inferiores Romano Pontifice, aut Concilio Generali, ut Episcopi, ratione hæc censuram aliquam ferre non possunt, ut ait Felin. ubi supra; nam nec causas appellatione remota delegare poterunt.*

5. *Alter casus est, Quando appellatio est prorsus frustratoria & improbabilis, ut per iudicem ad quem fit appellatio, statim repellenda sit, quem casum notat Syluest. verbo suspensio, num. 3. & facit cap. cum appellationibus, de appell. lib. 6. futilis enim appellatio iudicis iurisdictionem non suspendit, ut colligitur ex d. c. cum appellationibus, & idem colligitur ex cap. pastoralis, §. verum, iuncta glo. in verbo casu, & expresse Panorm. ibi, §. verum, num. 14. vers. Quoad primum, de appell. ubi citat ad hoc d. c. cum appellationibus, & c. Non solum, de appell. lib. 6. Idem tradunt Marian. Socin. senior. in ca. Nulli, num. 40. vers. Decimo quero, de sentent. excommun. & Anchar. in cap. solet, num. 3. de sentent. excommun. lib. 6. & Vgol. Tab. 1. cap. 13. §. 18. num. 13. & denique id constat ex cap. 2. de appell. ubi dicitur, Remedium appellationis a iure introductum ad innocios subleuandos, alicui a religionis, & vrbis obseruantia exorbitanti, in sua nequitia patrocium exhibere non debere. & idem testatur Angelica in verbo, suspensio, 3. nu. 10. ubi etiam citat Ber. & Hostiensem, in ca. pastoralis, de appellat.*

7. *Secundo, Appellatio interposita post latam sententiam suspensionis, aliqua habet certa, aliqua dubia. Certum autem est, & ab omnibus concessum, huiusmodi appellationem saltem in aliqua materia non suspendere censuram istam, ut patet ex cap. Ad hæc quoniam, de appellat. quo in loco, quamuis sermo proprie sit de interdicto communiter tamen a DD. idem iudicatur de aliquibus suspensionibus, & expressius, & magis in particulari id habetur in cap. is cui, §. siua, de sentent. excommun. lib. 6. ubi in specie determinat.*